

HƯỚNG DẪN SOẠN VĂN LỚP 6

BÀI: THẦY BÓI XEM VOI

I. Về thể loại

Truyện ngụ ngôn

- Hình thức: Là truyện kể bằng văn xuôi hoặc văn vần.
- Nội dung: Mượn chuyện về loài vật, đồ vật hoặc chính con người để nói bóng gió kín đáo chuyện con người.
- Mục đích: Nhằm khuyên nhủ, răn dạy người ta bài học nào đó trong cuộc sống.

II. Tóm tắt Thầy bói xem voi

Năm ông thầy bói rủ nhau chung tiền biếu người quản voi để xem con voi có hình thù thế nào. Mỗi ông xem một bộ phận, cuối cùng cãi nhau, không ông nào chịu ông nào: ông xem vòi bảo voi sun sun như con đĩa; ông xem ngà bảo voi giống cái đòn càn; ông xem tai bảo nó giống cái quạt thóc; ông xem chân bảo voi sừng sững như cái cột đình; ông cuối cùng xem đuôi, bảo voi tun tun như cái chổi sể cùn. Cãi nhau vì không thể phân thắng bại, năm ông đánh nhau toác đầu, chảy máu.

III. Hướng dẫn soạn bài Thầy bói xem voi chi tiết

Giải câu 1 (Trang 103 SGK ngữ văn 6 tập 1)

Hãy nêu cách các thầy bói xem voi và phán về voi. Thái độ của các thầy bói khi phán như thế nào?

Trả lời:

Cách xem và phán về voi của 5 thầy bói mù:

- Người thứ nhất: sờ vòi, phán, voi như đĩa.
- Người thứ 2: Sờ ngà, phán, voi như cái đòn càn
- Người thứ 3: sờ tai, phán, voi như cái quạt thóc
- Người thứ 4: sờ chân, phán, voi như cái cột đình
- Người thứ 5: sờ đuôi, phán, voi như cái chổi sể cùn

Cả năm thầy, ai cũng cho mình là đúng, không ai chịu ai.

Giải câu 2 (Trang 103 SGK ngữ văn 6 tập 1)

Năm thầy bói đều đã được sờ vào voi thật và mỗi thầy cũng đã nói được một bộ phận của voi, nhưng không thầy nào nói đúng về con vật này. Sai lầm của họ là ở chỗ nào?

Trả lời:

Sai lầm của các thầy bói là ở chỗ: đáng lẽ phải xem cả con voi thì mỗi thầy lại chỉ sờ được một bộ phận của voi và bảo rằng đó là con voi. Vòi, chân, tai, ngà, đuôi đúng là của con voi thật, nhưng mới chỉ là những bộ phận riêng lẻ, chưa phải là cả con voi.

Nếu các thầy chịu khó lắng nghe ý kiến của nhau, hỏi quản tượng, kết hợp với việc miêu tả, nhận thức của mỗi người, các thầy sẽ biết con voi là như thế nào.

Giải câu 3 (Trang 103 SGK ngữ văn 6 tập 1)

Truyện ngụ ngôn Thầy bói xem voi cho ta bài học gì?

Trả lời:

Những bài học từ truyện Thầy bói xem voi:

- Khi xem xét một sự vật (hoặc sự việc) cần kết hợp các giác quan (tai nghe, mắt thấy...).
- Nếu không có điều kiện xem xét bằng đầy đủ các giác quan thì phải xem xét một cách toàn diện, không lấy cái bộ phận, đơn lẻ thay cho cái toàn thể.
- Cần phải biết lắng nghe ý kiến của người khác, vừa nghe vừa kết hợp với phân tích, đánh giá, tổng hợp của riêng mình để có được một cái nhìn chính xác, toàn diện và đầy đủ nhất.

IV. Soạn phần luyện tập Thầy bói xem voi

Giải câu hỏi – Luyện tập thầy bói xem voi (Trang 103 SGK ngữ văn 6 tập 1)

Câu hỏi: Kể một số ví dụ của em hoặc của các bạn về những trường hợp mà em hoặc các bạn đã nhận định, đánh giá sự vật hay con người một cách sai lầm theo kiểu “Thầy bói xem voi” và hậu quả của những đánh giá sai lầm này.

Trả lời:

Một số trường hợp có thể xảy ra như tình huống “Thầy bói xem voi”:

- Một bạn vô tình làm em ngã, em lại nghĩ rằng bạn có ý gây gổ cố tình đẩy ngã em.
- Bạn em mượn sách của em nhưng quên không trả và em nghĩ rằng bạn giả vờ quên để lấy luôn cuốn sách của em.

